

TOVERITAR

This issue of the Toveritar contains no articles such as require an affirmed translation according to Act of Oct. 15th, 1917.

Proletariaatin kuin myös luonnon suuri juhla on Vappu

Suurenmoiselta, majesteettiselta näyttää luonnon valtava herääminen! Luonto heittää yltänsä talvisen, runtelevan kuonan ja aukaisee ihanuutensa. Juhlalliselta tuntuu se valtava innostus, minkä tämä saa aikaan ihmismielissä. Uutta tuoreutta ja elinvoimaa tuoksuva kesänhelma avautuu jalana kaikille luonnon eläimille ja maailman kansoille kaikessa viatomuudessaan — nauttikaa, olkaa iloisia ja kevelitä kuin kevätisen luonnon synnyttämät kevät-perhoset.

Talven purevat pakkaset ovat häipyneet kevätisen luonnon tieltä ja siian aukee hetken kestävä luonnon korkeus. Jääpeitteiden kattamat virrat vierivät valtavana eteenpäin, kohti päämääräänsä. Kirkkaina kiemaltelevat purojen, jokien ja lahdemien lainehtivat pinnat ja tyhjiä näyttävät kentät saavat ylleen hyvätuoksuisen ja vihreän ruohopeitteen. Koko maankamara on kohta kuni ihana kukkatarha. Luonnon kaikki eläimetkin aavistavat kesänauottoa, nousevat nekin alvan pienimmästä hyönteisestä saakka laulamaan vapauslaulujaan — luonto on laukunut heidänkin kielenään kahleet. Niin, mutta katsellessamme tätä luonnon valtavaa heräämistä, nousee mieleemme ajatus; koskahan ihmiskunta valmistuu vastaanottamaan kesänsä tuloa?

Katsellessamme ihmiskunnan kesäkaipautta ja verratessamme sitä luonnon korkeuteen ja sen kasvattamiin oloihin, joudumme melkein surulliseen mielentilaan. Työväenluokan keskuudessa me näemme tänäkin aikana paljon ymmärtämättömyyttä, tahallista teeskentelyä ja myöskin luonteenomaisia heikkouksia. Siis siellä vallitsee talvinen runnellustilanne. Valtavana rehoittavat talven jäiset jäljet. Ihmisten mielet ovat jääkistyneet elämänuollista. Työmuurahailet elävät lohduttomassa elämänyössä käsittämättä edes kesän, jalan luonnon arvoa, että yrkisivät siitä edes osaansa nauttimaan.

Työnorja voipi tänäkin vappuna työskennellä tyytyväisenä vaikka esim. viljavarastohuoneessa, teurastamossa, leipomoissa tai millä elintarvealalla tahansa, mutta iltaella kotiin päästyään ei olekaan varmuutta, millä voisi näikkänsä poistaa; kaupunkien kasvavassa, upeiden kivitalojen ja palatsien kohouutensa toistensa rinnalle alistuvat niiden rakentajat itse asumaan elämänsä ilon melkein ihmisenäunoksi keipamattomissa hökkeleissä, missä se puutteiden hirvittävä peto aukoo vain kamalasti lakkaamatta kamalaa kiitaansa.

Sijikki, villa ja pukutehtaissa työskentelevät työläiset, mitkä kalkan elämänsä valmistavat lämpimiä vaatetta, tuskin koskaan kuitenkin saavat itse ylleen vetää viimattun pakkasvihurin puhalttaessa riittävää vaatetusta. Suurkaupungeissa, missä erikoisesti tunnetaan taas työttömyysravinto vaatetus ja asuntopulat, on elämä sellaista, että siihen ansaitsee kiinnittää hiukan enemmän huomiota.

Liiukuessamme suurkaupunkien laita kaduilla, köyhälistön kortteleissa, joiden asukkaat ovat tunnettuja reumatismista, keuhkotaudista ja sen sekä muista basilleista, näemme, kuinka siellä sadottain ja tubansittain juok-

sentelee kodittomia ihmisalkuja, nälkäisinä ja repaleisina, melkein puhalastomana. Näiden alinomia elämän tynnyttäjinä on vain elämänuollista muodostunut hyinen laulu ja sekin työstä kiihutteitten äitien vapisevilla huulilla tulvineena. Näyttääkö teistä työläiset, että luonnonlaki on nämä ikuisiksi ajoiksi hyljännyt, riistännyt suloudensa ja määrännyt heidät rikollisiksi kasvamaan moissessa asemassaan? — Ajatelkaa, mitä me voimmme tehdä? Siellä ja kaikkialla rikollisuus lisääntyy. Vankilat täyttyvät. Mielisairaitten parantolat käyvät ahtaiksi. Riistojärjestelmä kasvattaa ja kehittää vain maassa tilannetta missä, fyysisesti heikkomman sukupuolen on myytävä vaikka kuinka itselleen rakas, puhdas naisellisuutensa oman elämänsä ehdoksi. Mitä te voisitte tehdä? Tämän yhteydessä tehkäämme vielä pieni katsaus maalausköyhälistön kekkouteen, JOKA ON TOISENLAISESSA ASEMASSA MUTTA SILTI ALINOMAA RIISTON alaisena. Heilä on luonnon jalous ympäristöissään alttiina, mutta he eivät siitä jouda hetkeäkään nauttimaan. He ovat melkein kuin vailla yleistä suojaa ja huolta heitety omanonnensa nojaan, kylmään korpeen, erämaan asukkaiksi monet tuhannet, — miljoonat. Vaikka he koko eletyn elämänsä olisivat työskennelleet koneitten valmistamisessa, silti eivät he voi käyttää niitä hyväkseen siellä, missä on elämänsä puolesta taisteltava. Nehän on valmistettua myyntiä, eikä käyttöä

varten. He eivät niille vähäisille tuotteilleen voi itse määrätä hintaa yhtään paremmin kuin järjestymätön työlläinen työvoimalleen. Sen määrää suuret vilja "elevatoriit" ja niiden omistajat. Siis nekin, jotka raavat vuorokausi kaupalla pelloilla ja metsissä, taistelevat vain leipäkannikkansa puolesta, josko sitäkään saavat itse pitää. Siis maanmuokkaaajankin työntulokset vierivät vain mammonan pohjattomaan uhuriarkkuun. Talven lapsia ovat hekin Taloudellisen riiston ja oikeutettomuuden murjomia. "Vapaannuan roska-joukkoa", kuten meitä tavallisesti porvaripreissä kutsutaan. Eikö siis toverit ole syytä kulkea yhteisille solidarisuus juhille ensivappuna? — Tuntuu kuin olisi aika lopettaa tämä inhimillisen elämän talvi, mikä on jo ollut liian pitkä.

Tämä talvi on ollut kärsimyksiä, tuskan, veren ja kuoleman synkkä talvi, tämä on ollut surujen ja surulle joukkoille epätoivon lohduton yö. Se on ollut aika, jolloin on kahden luokan välit verellä eroitettu toisistaan.

Mutta onneksihan päivä jo nousee! Ihmiskunnan kevät lähestyy sittenkin. Sen lämmittävä paiste jo sulattelee miljoonien elämänuollista jäykistyneitä ihmisrintoja! Kaikkiallaan kohottelevat rahanalaiset palkkaorjat känsistyneitä käsiään ylös! Kohottelevatko ne niitä armoa anoven? Ei! Mutta ne kohottelevat niitä uhaten luokkataistelulla ottaa itselleen oikeuden elämän hyvinvointiin.

Talven nukkuuteen ja ahtauteen no eivät tyydy. Kesäiseen vapauteen on miljoonilla mieli.

Tämä ihmiskunnan vapauden kestä saapuu kuitenkin vasta silloin kun tuo vapauden lämmittävä paiste, mikä on kohonnut Venäjän aronailta, kun se heittää valonsa jokaiseen pimeään metsäpirttiin, jokaiseen maanviljelijän matalaan majaan, jokaiseen nokiseen työpajaan, jokaiseen syvään pääntä kaivosuomaan ja jokaiseen esikaupungin luolaan ja vieläpä jokaiseen orjakasarminkin, silloin nousee kuin ukkosenjyrinällä ihmisrintoista huuto; ulos köyhyydestä silloin, kun elämme rikkauteen ja hyvinvointiin keskeellä! Ulos kesäiseen, aurinkolseen — vapaaseen elämään.

Tyynnytykset työläsarimeteltoihin eivät vaikuta silloin enään mitään ja väkivallankäyttö harvojen puolelta on silloin mahdoton. Harvoilla ei ole silloin enää ruoskijoita eikä ole myös käään enään ruoskia.

Senpätähden tänäkin TOUKOKUUN ENSIMÄISENÄ päivänä otetakaan jokainen työlläinen omaksi asiaksemme saapua juhliin, jatkamaan juhla-joukkoa omalla läsnäolollaan. Siellä kasvatamme itseämme ja rohkaissamme tovereitamme. Siellä täytyy mieleemme horjumattomalla varmuudella, että kerran yhtä varmasti, kuin nytkin luonto tuo meille kesän, myöskin tämä ihmiskunnan vapaudenkesä kaikessa kauneudessaan saapuu. Mutta sinun on liityttävä joukkoon!

Tammikuun lapsi.

YHTEISKUNNALLISTA TUHLAUSTA

Ihminen on siinä määrin ympäristönsä tulos, että se jokapäiväisessä arkielämänsä ei huomaa juuri mitään erikoista siinä ympäristönsä, jonka tuote hän on. Joskus kuitenkin, jonkun sisäisessä olemuksessa tapahtuvan syytyksen johdosta voi ikäänkuin kohota tuosta jokapäiväisestä arkielämästä, jolloin ajatus alkaa toimia n. s. itsenäisesti. Jos tuollainen henkisen minän pyhävaateisiin pukeutuminen tapahtuu jossain kaupungin kadulla kävellessä, ilman mitään erikoista kiirettä mihinkään, niin silloin ei tuo lähin ympäristö käään ole suinkaan mielenkiintoa vailla.

Erittäin räikeänä pistää silmäämme se suunnaton tuhlaus, joka tapahtuu kapitalistisessa tuotteiden jakotavassa. Kaikissa vähäpätöisissä pikku kaupungeissakin on esim. ruokatavara-kauppoja kymmeniä, vaikka niiden tarpeen voisi tyydyttää yksi kunnollinen liikehuone yhtä hyvin ja eräissä suhteissa paremminkin. Samoin on laita kaikkien ruutien elintarpeita tarjoovien kauppiaitten. Siitä seuraa myöskin, että noiden suhteettoman lukuisien kauppojen ajurit riistelevät katuja pitkin ja poikin kulletaan samanlaista tavaraa yksi yhteen taloon toinen toiseen ja usein samaan perheeseenkin. Se on mitä "jettömintä työvoiman ja tarvikkeiden tuhlausta. Jotkut vähemmän asioita käsittävät voivat ehkä sanoa, että mitpää se minus liikuttaa. Itsepähän liikkeenharjoittajat ne kustannukset maksavat. Niin yksinkertainen ei asia kui-

tenkaan ole. Tosiasia on, että tuon kaiken kustantavat kuluttajat. Vieläpä senkin tavarann kuluttajat maksavat, jota ei heille koskaan myydä. Sillä tuosta kauppojen lukuisuudesta johtuu, että ne kaikki koettavat pitää mahdollisimman suuren ja monipuolisen varaston, saadakseen enememmän ostajia, vaikka niitä kaikkia tavaroita ei koskaan kuluteta, ja niiden hinta täytyy kiskoa siitä tavarasta, jota kulutetaan, on olemassa vielä kuluttajia, jotka ajattelevat, että on parempi jotta noita kauppoja on mahdollisimman paljon, että ne muka sentähden joutuvat kilpailemaan tavarann halpuudella, siten saadakseen mahdollisimman suuren ostajapiirin. Mutta taaskaan ei asia ole niin yksinkertainen. Kaikkien liikkeiden olemassaolon ehtona on varma, määrätty suuruinen alin liikevoitto, jonka ne tarvitsevat saada voidakseen ylläpitää liikettään. Sitäpä varten onkin noilla pikkuliikemiehillä omat järjestönsä, kauppakamarinsa tai mikä niiden nimi milloinkin sattuu olemaan, joiden avulla ne kontrolloeraavat hinnat ja pitävät huolen, ettei edellä mainitunlainen kilpailu voi tulla kysymykseenkään. Tästä voi nyt joku tehdä sellaisenkin johtopäätöksen, että olisi parempi, jos olisi vaan yksi suurempi liike sen sijaan kun on kymmeniä pieniä. Totta kyllä, että silloin tuo tarpeeton tuhlaus olisi yhtä monta kertaa pienempi, mutta kuluttajia se ei hyödyttäisi. Sitäkin on kyllä esimerkkejä kuten erinäisillä kaivos- tai muilla kämpiköillä, joissa

n. s. komppanian stoorit ovat työntäneet syrjään kaikki yksityiset liikkeet. Tilanne sellaisilla paikoilla ei ole yhtään parempi, ehkä useasti pahempikin. Ero on vaan siinä, että liikevoitto jälkimäisessä tapauksessa joutuu yhteen kasaan, kun sitä vastoin edellisessä se jakaantuu useampaan. Nykyaikana ovat kyllä trustit vallanneet kaikki tuotantoalat ja siten seurassa määrässä vähentäneet tuotannetta järjetöntä tuhlausta tuotannossa. — Mutta tuotteiden joassa sitä vielä ilmenee suunnattomasti. Tuotteiden jakohelmet, eli jälleenmyyjät ovat nureksi osaksi vielä pikkuporvaristen käsissä, ainakin pienissä kaupungeissa ja kaupungeissa, joissa ne saavat rauhaansa jatkaa edellämaintunlaista tuhlausta. Eräs kaikista räikein tuhlaukseen huippe on kuitenkin vielä mainitsematta ja se on muotihulluus. Tuskin missään yhteiskunnallisessa elämän alalla tapahtuu niin suurta tuhlausta kuin muotihulluudessa. Se saa aikaan mitä mielettömintä energian, työvoiman sekä tarvikkeiden tuhlausta. Se myös usein ilmenee mitä epämiellyttävimmässä muodossa, mutta kun se on muotia, niin sen perässä juostaan.

Se menisi vielä mukiin, jos se pysyisi yksinomaan rikkaitten ajonkulukkina, mutta kun se pyrkii vetämään mukaansa työläisetkin, varsinkin tietämättömät, niin että ne hikipennit, mitä mahdollisesti joutuu yllä kaikkein välttämättömpien elintarpeiden, joutuu melkein poikkeuk-

(Jatkoon toisella sivulla)